

O waldorfských panenkách

[Historie textilních panenek](#)

[Moje panenky](#)

[Panenky pro všechny věkové kategorie](#)

[O cenách](#)

[Praní a údržba panenek](#)

Historie textilních panenek

Panenky provázejí člověka již od nepaměti. V rámci archeologických výzkumů pocházejících ze starověkého Egypta nalézali archeologové figurky, které mohly být hračkou, ale i kultovním předmětem. Zachovaly se však jen ty, které byly vyrobeny z trvanlivého materiálu.

Jednoduché textilní panenky byly ty nejoblíbenější, takže si s nimi děti hrály tak dlouho, až z nich nic nezbylo. Dochované textilní panenky jsou proto velikou vzácností. Šily se především na venkově. Byly výtvořem žen, ale i dětí. Vždy se doma našel kus rezného plátna či šátek, který se stočil, ovázal a byl tu základ pro panenku. Tzv. "uzlové panenky" měly i svoji složitější podobu. Pytlovité tělíčko bylo vycpáno, oči, nos a ústa namalovány nebo vyšity. Byly často oblékány do místních krojů a měly vše, co žena nosila – spodničku, suknicu, košili, zástěru a šátek. Na našem území se jim říkalo "mudiny", "popky", ale měly i jiná pojmenování. Výroba některých panenek se v českých zemích podobala výrobě panenek waldorfských. Způsob vytvarování obličeje ovazováním a utahováním je typický pro panenky waldorfské. V každé oblasti byly a stále jsou něčím specifické.

Název Waldorfská panenka pochází z doby, kdy vznikla v Německu pro děti zaměstnanců továrny Waldorf-Astoria 1. waldorfská škola (r.1919). Jeden z nejvýznamnějších filozofů Rudolf Steiner byl požádán tehdejším ředitelem Emilem Moltem, aby podle principů antropozofie tuto školu vedl. Tak vznikla i waldorfská pedagogika. Rodiče z kruhů kolem této školy začali pro své potomky šít hadrové panenky, které byly charakteristické způsobem ovázání hlavy a vytvořením obličeje. Těla panenek se různila a záležela na té které autorce. Odtud se tento typ panenky rozšířil do mnoha zemí na celém světě a prošel v různých zemích i různým vývojem.

Po celém světě se šily a stále šijí různé textilní panenky. Často se podobají těm, které se nazývají Waldorfská panenka, Waldorfpuppe nebo Waldorf doll. Moje panenky jsem nazvala Lenčiny panenky nebo také Lenka's dolls a přestože vycházejí z waldorfské pedagogiky, mají něco specifického, což je od těch "waldorfských" odlišuje.

Moje panenky

Pro hračku platí obecně požadavek, že má být jednoduchá a dávat dítěti prostor pro rozvoj fantazie. Čím menší dítě, tím jednodušší hračka. Panenka je nejuniverzálnější hračkou, která vyvolává v dítěti touhu navázat s ní něžný citový vztah, potřebu chránit ji a láskyplně o ni pečovat. Stále větší význam zaujímá panenka například také v psychoterapii.

Moje panenky jsou zhotoveny z přírodních materiálů nejvyšší kvality, ušity ze speciálního švýcarského bavlněného úpletu. Pro zvýšení pevnosti jsou na strojové a ruční šití použity speciální nitě různé pevnosti.

Dítě napodobuje mimiku člověka, jeho řeč, gesta. Vzorem pro panenku je proto skutečný obraz člověka (žádné karikatury). Výraz obličeje je proto neutrální nebo mírně usměvavý a je ponecháno jen na fantazii dítěte, jakou má panenka právě náladu, kdy je veselá, smutná nebo se právě mračí... Oči a ústa jsou většinou ručně vyšity. Tváře jsou malovány barvou na textil a nemusí se po praní obnovovat.

Panenky jsou plněny ovčí vlnou, která se v náručí dítěte ohřívá a tak vzbuzuje radost z kontaktu s hebkým a příjemným materiálem a rozvíjí vztah mezi dítětem a panenkou jako živou bytostí.

Vlasy jsou zhotoveny z vlny nebo mohéru, k hlavě jsou přišity ručně a dají se česat prsty nebo řídkým hřebenem. Konce kudrnatých vlasů jsou fixovány proti rozplétání. Tato fixace odolává praní.

Oblečení se vyrábí, pokud je to možné a smysluplné, z přírodních materiálů (bavlna, vlna a len).

Svémi vlastnostmi panenka vyzařuje lásku, teplo a něžnost a současně je velmi příjemná na omak.

Panenky v sobě nemají zabudovaný mluvicí strojek. Vzhledem k představivosti a hereckým schopnostem dítěte ho přímo vybízejí k tomu, aby si s panenkou povídalo. Podporují tak rozvoj řeči.

Každá panenka je originál, protože se jedná o ruční výrobu. Za každou vyrobenou panenkou stojí mnoho hodin pečlivé, trpělivé a dost namáhavé práce. Panenky jsou často vyráběny na zakázku, přesně dle představ zákazníka (barva vlasů, očí, výběr oblečků a doplňků). Tyto služby může poskytnout jen malá domácí dílna.

Panenky pro všechny věkové kategorie

Panenka je obrazem člověka, je přímo stvořena k tomu, aby se stala jeho průvodcem v každém věku...

Ke každému věku se hodí jiná panenka.

0-3 roky – jednoduché panenky, např. „uzlové“, s jemně naznačeným obličejem, s oblečením pevně přišitým k tělu.

3-6 let – panenky s jednoduchým oblečením, děti se je učí svlékat a oblékat.

školní věk – panenka se složitějším oblečením – spodní prádlo, svrchní oděv s knoflíky, zipy, tkaničkami apod.

- Pro dítě, kterému se má narodit sourozenec, je vhodná panenka – mimino, o které se pak může starat stejně, jako maminka o malého bratříčka nebo sestřičku.
- Větší děvčata mohou pro panenky vlastnoručně vytvářet oblečení a doplňky.
- Panenka může být potěšením i pro dospělé, ať už jako dekorace či k pomazlení.

O cenách

Výroba panenky trvá mnoho hodin a je náročná na trpělivost, pečlivost, výběr přírodních materiálů nejvyšší kvality. Tomu odpovídá i vyšší cena. Věřím však, že potěšení z této hračky ji zdaleka převýší.

Praní a údržba panenek

Panenku perte ručně v pracím prostředku pro vlnu při teplotě vody 30 °C, přičemž teplota vody musí zůstat stále stejná, jinak vlna plstnatí. Panenku namočte (klidně i přes noc), silně znečištěná místa opatrně opeřte houbičkou a mýdlem. Důkladně vymáchejte, nechte vykapat a v ručníku vytlačte. Pevně vycpané panenky můžete lehce odstředit ve ždímačce. Před sušením panenku vytvarujte do původního tvaru a nechte sušit někde v blízkosti topení. Během sušení několikrát panenku obraťte. Doba sušení 2-3 dny.

Žmolkování

vlny a výrobků z ní (např. plstěné boty, svetry) je přirozenou vlastností tohoto materiálu. Žmolky je možné otrhat nebo opatrně oholit a časem se úroveň žmolkování sníží nebo zcela zmizí.

Moli

Pokud vlněný výrobek leží delší dobu na jednom místě, může být napaden moly. To se týká i panenek. V tomto případě se doporučuje zabalit panenku do igelitového sáčku, dobře uzavřít a vložit na několik dnů do mrazáku. Než dítě dostane panenku zpět, je vhodné ji ohřát na pokojovou teplotu.

Opravy panenek

Pananky jsou šity speciálními nitěmi, hlava a ruce jsou přišity k tělu 2x velmi pevnou nití. Přesto může dojít při hře k poškození. Pokud si s opravou nebudete vědět rady, kontaktujte mě.

Při správné údržbě může panenka doprovázet Vaše dítě velmi dlouho.